

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **Petr Javořík**, se sídlem Varšavská 715/36, Praha 2, zast. Mgr. Hanou Krutilovou, advokátkou se sídlem Všetičkova 615/5, Brno, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2018, č. j. 36991/18/5300-22443-607102, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. 6. 2020, č. j. 29 Af 113/2018 - 55,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Finanční úřad pro Jihomoravský kraj (dále též „správce daně“) provedl u žalobce daňovou kontrolu. Na jejím základě mu platebním výměrem na daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1836361/17/3004-52521-709636, vyměřil podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o DPH“), a podle § 139 odst. 1 a § 147 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), DPH za 1. čtvrtletí 2016 ve výši 202 847 Kč. Žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 8. 2018 zamítl žalobcovo odvolání proti platebnímu výměru.

[2] Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) napadeným rozsudkem ze dne 19. 6. 2020 zamítl žalobu žalobce. Ztotožnil se se žalovaným, že žalobce unesl své primární důkazní břemeno, když správci daně předložil daňové doklady vystavené dodavateli Tiny Group, s. r. o., a HUMACO PRAHA, s. r. o., a příjmové pokladní doklady označené údaji o těchto dodavatelích. Tím splnil formální podmínku nároku na odpočet daně ve smyslu § 73 odst. 1 zákona o DPH a důkazní břemeno přešlo na správce daně. Ten přezkoumáním

údajů v daňovém přiznání a na základě vlastních šetření zjistil, že deklarovaní dodavatelé Tiny Group, s. r. o., a HUMACO PRAHA, s. r. o., za předmětná zdaňovací období nepodali daňová přiznání a jsou nekontaktní. Proto vyzval žalobce k prokázání faktického přijetí zdanitelných plnění od deklarovaných dodavatelů a v deklarovaném rozsahu. Sdělením oprávněných pochybností žalobci přešlo důkazní břemeno zpět na žalobce. Ten kromě daňových dokladů předložil k prokázání jím tvrzených skutečností pokladní doklady k úhradě faktur, skladovou evidenci vybraných položek, záznamní povinnost k řádku 1. daňového tvrzení a knihu jízd za období 1. 1. až 31. 3. 2016. V odpovědi na výzvu k prokázání skutečností kromě toho jako důkazní prostředek uvedl tržby z prodeje nakoupeného zboží. Těmito důkazy však neprokázal, že zdanitelná plnění byla uskutečněna plátcí uvedenými na daňových dokladech. Kniha jízd osvědčuje pouze skutečnost, že žalobce uskutečnil v rámci ekonomické činnosti konkrétní jízdy služebním autem. Obdobně skladová evidence prokazuje pouze pohyb zboží na skladě a jeho existenci, tj. příjem a výdej zboží a účetní stav zboží na skladě. Ani kniha jízd, ani skladová evidence však nemůže prokázat, kdo byl skutečným dodavatelem zboží. Přijetí zdanitelných plnění od deklarovaných dodavatelů nemůže být prokázáno ani evidencí tržeb za prodané zboží, ani pokladními doklady k úhradám daňových dokladů. Ty totiž mohou osvědčit pouze transfer peněz za prodej zboží, nikoli reálnou povahu a rozsah zdanitelných plnění, resp. skutečnost, že zdanitelné plnění bylo přijato právě od deklarovaných dodavatelů. Žalobce tedy neunesl důkazní břemeno podle § 92 odst. 3 daňového řádu, neboť neprokázal, že nárok na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění od deklarovaných dodavatelů Tiny Group, s. r. o., a HUMACO PRAHA, s. r. o., uplatnil v souladu s § 72 a § 73 zákona o DPH, tedy že zdanitelná plnění přijal právě od těchto deklarovaných dodavatelů. Správce daně tudíž nepochybil, pokud žalobci nárok na odpočet DPH neuznal.

[3] Krajský soud odmítl, že by byl žalobce „trestán“ za chování svých dodavatelů, kteří neplní své zákonné povinnosti. Správce daně z toho, že nepodali daňová přiznání nebo jinak neplnili zákonné povinnosti, nedovožoval, že by se předmětná zdanitelná plnění neuskutečnila, ale tyto skutečnosti správně považoval za okolnosti vedoucí ke vzniku pochybností ohledně toho, že na daňových dokladech uvedení dodavatelé zdanitelné plnění žalobci skutečně poskytli a v jakém rozsahu. Žalobce nemohl očekávat, že na něj správce daně bude klást nižší nároky jen proto, že zboží nakoupil na tržnici a zaplatil za ně v hotovosti. Žalobce si měl ve svém vlastním zájmu zajistit takové důkazy, kterými bude schopen uskutečnění zdanitelného plnění v souladu s daňovými doklady v budoucnu prokázat.

[4] K prokázání oprávněnosti uplatněného nároku na odpočet DPH nepostačuje, že si žalobce v době realizace zdanitelného plnění prověřoval existenci dodavatelů v obchodním rejstříku a ověřoval, že nejsou evidováni jako nespolehliví plátcí DPH. Prověřením obchodních partnerů ve veřejných rejstřících se daňový subjekt nezabývá povinností prokázat přijetí zdanitelného plnění od deklarovaných dodavatelů a unesení důkazního břemene. Mezi porušením povinností plátce závažným způsobem a zveřejněním informace o přidělení statusu nespolehlivého plátce navíc existuje někdy i značná časová prodleva, tu však nelze považovat za liknavý či nedůsledný postup správce daně, jak namítal žalobce. Neztotožnil se ani se žalobcovým tvrzením, že v důsledku

pokračování

přenesení důkazního břemene byl vlastně povinen zaplatit daň dvakrát. Neuznání nároku na odpočet DPH z důvodu nesplnění podmínek pro jeho uznání podle § 72 a § 73 zákona o DPH nelze považovat za zdanění určitého plnění, jak plyne i z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 17. 7. 2014, č. j. 7 Afs 82/2013 - 34.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Trvá na tom, že žalovaný se nevypořádal s jeho odvolací námitkou, že nemohl zabránit daňovému úniku, ostatně ani správce daně mu nedokázal sdělit, co by měl v rámci prevence daňového úniku a prokázání daňového odpočtu konkrétně učinit. Nelze se ztotožnit s tvrzením krajského soudu, podle něž byla tato námitka dostatečně vypořádána již tím, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí na několika místech uvedl, že stěžovatel nepředložil takové důkazní prostředky, kterými by prokázal, že mu zboží bylo dodáno společnostmi Tiny Group, s. r. o., a HUMACO PRAHA, s. r. o. Zdůraznil pouze, že správce daně není povinen dávat stěžovateli jakékoliv rady či doporučení, jaké důkazní prostředky má předkládat, aby naplnil podmínky pro uplatnění nároku na odpočet DPH. Stěžovatel se nedomáhá toho, aby ve vztahu k němu byl uplatňován nějaký mírnější standard obezřetnosti, jak tvrdí krajský soud v bodech 27. a 28. napadeného rozsudku; pouze požaduje, aby byla zohledněna specifika realizace obchodních případů v hotovosti, v daném případě na tržnici. Podobná situace by nicméně mohla nastat i v kamenném obchodě, pokud by byla provozovna zrušena vzápětí po realizaci obchodu. Pokud svoboda podnikání dovoluje nakupovat na tržnici, pak musí stát nést riziko, že dojde k podobné situaci jako v případě stěžovatele, který navíc splnil odpovídající míru obezřetnosti.

[7] Dostatečně prokázal, že zboží fakticky obdržel, neboť s ním následně obchodoval a z realizovaných obchodů odvedl daň. Nelze jej „trestat“ za chování dodavatele, který na rozdíl od něj samotného neplnil své zákonné povinnosti. Stěžovatel nemá žádné další důkazní prostředky, kterými by mohl prokázat uskutečnění zdanitelného plnění poté, co na něj přešlo zpět důkazní břemeno. Pokud je dodavatel nekontaktní pro správce daně, je pochopitelně nekontaktní i pro stěžovatele. Bezprostředně po vzniku problému navštívil tržnici, kde k uzavření obchodu došlo, a snažil se oba dodavatele vyhledat, ale marně. Je však nepřiměřeně tvrdé mu jen proto neuznat nárok na daňový odpočet a správce daně se tím fakticky dopouští nepřípustné libovůle. Zdanitelné plnění bylo přijato od plátců DPH, kteří v době jeho realizace nebyli evidováni jako nespolehliví plátcí DPH. Stěžovatel nemůže nést následky událostí, které nastaly až po uskutečnění zdanitelného plnění. Podstatné je, že splnil svou primární důkazní povinnost a následně předložil řadu dalších průkazných listin, zejména skladovou evidenci nakoupeného zboží a faktury o jeho následném prodeji, z něž byla odvedena daň. Trvá tedy na tom, že postupoval plně v souladu s § 72 odst. 1 zákona o DPH a použil veškerá přijatá zdanitelná plnění pro uskutečnění své ekonomické činnosti, což prokázal daňovým dokladem vystaveným plátcem. Naopak správce daně nepředložil žádné důkazy pro svou pochybnost o tom, zda

byly daňové doklady vystaveny deklarovanými dodavateli, kromě tvrzení, že uvedení dodavatelé nepodali za dotčená zdaňovací období daňová přiznání a jsou nekontaktní. Je to tedy správce daně, respektive žalovaný, kdo neunesl důkazní břemeno a kdo nepostupoval v souladu s § 92 daňového řádu.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti trvá na tom, že se v rozhodnutí o odvolání dostatečně zabýval splněním požadavku na náležitou obezřetnost ze strany stěžovatele, přičemž dospěl k závěru, že v obchodních vztazích nebyl dostatečně obezřetný, neboť si ve vlastním zájmu neobstaral a správci daně nepředložil takové důkazní prostředky, jimiž by prokázal, že mu dotyčné zboží bylo skutečně dodáno společnostmi Tiny Group, s. r. o., a HUMACO PRAHA, s. r. o., a v deklarovaném rozsahu. Volba důkazních prostředků, kterými stěžovatel prokazuje svá tvrzení, je zcela na jeho úvaze a není povinností správce daně mu sdělovat, jaké důkazní prostředky má předložit, aby prokázal oprávněnost uplatněného nároku na odpočet daně. Správce daně důkazní břemeno ve smyslu § 92 odst. 5 písm. c) daňového řádu unesl. Není povinen prokázat, že se obchodní transakce neuskutečnila tak, jak tvrdí stěžovatel, či dokonce namísto stěžovatele prokázat, jak se transakce uskutečnila; tuto povinnost má výhradně stěžovatel. Ani jeden z jím předložených důkazních prostředků není způsobilý prokázat, kdo mu zboží dodal. Stěžovatel nemohl očekávat, že na něj správce daně bude klást mírnější důkazní nároky jenom proto, že zboží nakoupil na tržnici a zaplatil za ně v hotovosti. Navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] K námitce údajného nevypořádání odvolací námítky, že nemohl zabránit daňovému úniku, se dostatečně vyjádřil již krajský soud v bodě 32. svého rozsudku. Stěžovatel ani v kasační stížnosti konkrétně neuvádí, proč pokládá za nedostatečné vypořádání ze strany žalovaného, které zde krajský soud shrnul a stěžovatel je zopakoval v kasační stížnosti. Tvrzení žalovaného a krajského soudu, že správce daně není povinen dávat daňovému subjektu jakékoliv rady či doporučení, jaké důkazní prostředky má předkládat, aby naplnil podmínky pro uplatnění nároku na odpočet DPH, má oporu v rozsudku NSS ze dne 11. 8. 2009, č. j. 1 Afs 63/2009 - 102.

[11] Co se týče námítky nesprávného posouzení právní otázky dostatečnosti stěžovatelem předložených dokladů, je třeba připomenout, že daňový subjekt má v první řadě povinnost tvrdit skutečnosti rozhodné pro svou daňovou povinnost. Podle § 72 odst. 1 zákona o DPH má nárok na odpočet daně plátce, pokud přijatá zdanitelná plnění použije pro uskutečnění své ekonomické činnosti. Podle § 73 odst. 1 zákona o DPH plátce prokazuje nárok na odpočet daně daňovým dokladem, který byl vystaven plátcem. Stěžovatel byl pro uplatnění nároku na odpočet DPH povinen tvrdit a prokázat, že od jiné osoby, která byla v době transakce plátcem DPH, přijal zdanitelné plnění, které bylo fakticky realizováno a použito pro ekonomickou činnost.

pokračování

[12] V rozsudku ze dne 12. 9. 2013, č. j. 9 Afs 12/2013 - 30, se NSS zabýval rozložením důkazního břemene v případě pochybností o tom, že k deklarovaným plněním, za něž daňový subjekt platil v hotovosti, došlo právě tak, jak o nich bylo účtováno, a shrnul: „*Prokazování uskutečnění daňově uznatelného výdaje je tedy primárně záležitostí dokladovou. Daňový subjekt unese své důkazní břemeno, předloží-li správci daně doklady splňující požadavky stanovené zákonem a dále pokud údaje na dokladech uvedené odpovídají zjištěnému skutkovému stavu. To znamená, že ani doklady se všemi požadovanými náležitostmi nemohou být podkladem pro uznání nároku na odpočet daně z přidané hodnoty, není-li prokázáno, že k uskutečnění zdanitelného plnění fakticky došlo tak, jak je v dokladech prezentováno. Důkaz daňovým dokladem je pouze formálním důkazem dovršujícím hmotně právní aspekty skutečného provedení zdanitelného plnění. Jestliže zdanitelné plnění nebylo uskutečněno tak, jak je plátcem deklarováno, nemůže být důkazní povinnost naplněna pouhým předložením, byť formálně správného, daňového dokladu (...).*“ Je tedy třeba respektovat soulad skutečného stavu se stavem formálně právním (srov. též rozsudek NSS ze dne 26. 1. 2011, č. j. 5 Afs 24/2010 - 117).

[13] I když daňový subjekt předloží formálně bezvadné účetní doklady, správce daně může ve smyslu § 92 odst. 5 písm. c) daňového řádu vyjádřit pochybnosti týkající se věrohodnosti, průkaznosti, správnosti či úplnosti účetnictví a jiných povinných záznamů. V tomto ohledu správce daně tíží důkazní břemeno ve vztahu k důvodnosti jeho pochyb. Správce daně nemá povinnost prokázat, že údaje o určitém účetním případě jsou v účetnictví daňového subjektu zaznamenány v rozporu se skutečností, je však povinen prokázat, že o souladu se skutečností existují vážné a důvodné pochyby (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 1. 2008, č. j. 2 Afs 24/2007 - 119, č. 1572/2008 Sb. NSS). Pokud správce daně shora uvedené skutečnosti prokáže, důkazní břemeno přechází zpět na daňový subjekt, který je povinen doložit pravdivost svých tvrzení a průkaznost, věrohodnost a správnost účetnictví ve vztahu k danému obchodnímu případu, popř. svá tvrzení korigovat. Tyto skutečnosti bude daňový subjekt prokazovat zpravidla jinými důkazními prostředky než vlastním účetnictvím (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 7. 2010, č. j. 1 Afs 39/2010 - 124, či již zmíněný rozsudek NSS č. j. 2 Afs 24/2007 - 119).

[14] V rozsudku ze dne 26. 9. 2012, č. j. 8 Afs 14/2012 - 61, NSS uvedl v obdobném případě týkajícím se neuznání nároku na odpočet DPH ve vztahu k plněním od dodavatelů, kteří se stali nekontaktními a přestali podávat přiznání k DPH: „*27. Ve vztahu k dani z přidané hodnoty Nejvyšší správní soud ustáleně judikuje, že ani doklady se všemi požadovanými náležitostmi nemusí být dostatečným podkladem pro uznání nároku na odpočet, není-li zároveň prokázáno, že k uskutečnění zdanitelného plnění opravdu došlo (rozsudek ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 Afs 10/2010 - 71). Aby mohla být daňovému dokladu přisouzena důkazní hodnota ve smyslu § 73 odst. 1 zákona o DPH, resp. § 19 odst. 2 zákona č. 588/1992 Sb., musí odrážet i faktickou stránku věci, tj. přijetí zdanitelného plnění. (...)*

28. Pokud správci daně vzniknou pochybnosti ohledně správnosti určitého daňového dokladu, resp. pochybnosti o uskutečnění zdanitelného plnění, daňový doklad shora uvedenou důkazní hodnotu ztrácí a nárok na odpočet daně je třeba prokázat jinými způsoby předvídanými daňovým řádem (výše uvedený rozsudek 1 Afs 10/2010 - 71).“

[15] V nyní posuzovaném případě ze správního spisu plyne, že stěžovatel v daňovém přiznání uplatnil nadměrný odpočet DPH ve výši 13 869 Kč. Správce daně zahájil nejprve postup k odstranění pochybností a následně daňovou kontrolu, kterou ukončil zprávou o daňové kontrole ze dne 27. 3. 2017, č. j. 954364/17/3004-60562-701102. Na jejím základě mu vyměřil DPH za 1. čtvrtletí 2016 ve výši 202 847 Kč. Stěžovateli se totiž nepodařilo prokázat přijetí zdanitelných plnění, z nichž si uplatnil nárok na odpočet daně, od deklarovaných dodavatelů Tiny Group, s. r. o., a HUMACO PRAHA, s. r. o., a v deklarovaném rozsahu.

[16] Prvotní pochybnosti správce daně vyplynuly z toho, že Tiny Group, s. r. o., a HUMACO PRAHA, s. r. o., nepodaly kontrolní hlášení, což správce daně uvedl ve výzvě k odstranění pochybností ze dne 25. 5. 2016, a vyzval stěžovatele k předložení daňových dokladů a souvisejících písemností, včetně prokázání oprávněnosti uplatněného nároku na odpočet daně. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem, že uvedené indicie byly dostatečné pro vznik pochybností na straně správce daně a k zahájení postupu k odstranění pochybností a následně daňové kontroly. Po předložení přijatých daňových dokladů a evidencí ověřoval správce daně stěžovatelem tvrzené skutečnosti u místně příslušného správce daně deklarovaných dodavatelů a zjistil, že společnost Tiny Group, s. r. o., nepodává daňová přiznání od roku 2016, a společnost HUMACO PRAHA, s. r. o., nepodala za zdaňovací období od ledna 2015 do května 2016 daňová přiznání ani kontrolní hlášení, a to ani po výzvách správce daně, a z důvodu závažného porušení povinností při správě daní se stala nespolehlivým plátcem.

[17] Správcem daně nashromážděné důkazy byly ve smyslu § 92 odst. 5 písm. c) daňového řádu dostatečné pro zpochybnění věrohodnosti, průkaznosti, správnosti a úplnosti povinných evidencí, účetních záznamů, jakož i jiných záznamů, listin a dalších důkazních prostředků. Naopak stěžovateli se nepodařilo prokázat oprávněnost uplatněného nároku na odpočet daně. Předložil sice kromě dokladů o záznamní povinnosti a tržbách z prodeje nakoupeného zboží také knihu jízd za první čtvrtletí roku 2016, z ní však pouze vyplývá, že jezdil do Prahy a zpět, a to i ve dnech, kdy měl podle faktur a příjmových pokladních dokladů přebírat od svých dodavatelů v Praze zboží. Z toho však ještě konkrétně neplyne, o jaké zboží se jednalo. To neplyne ani z předložené skladové evidence, z níž ostatně stěžovatel předložil pouze vybrané tři položky. Skladová evidence navíc prokazuje pouze pohyb zboží na skladě a jeho existenci, tj. příjem zboží, výdej zboží a účetní stav zboží na skladě v konkrétním čase; a jak připomněl žalovaný, o existenci zboží a jeho následném prodeji stěžovatelem nepanovaly pochybnosti. Stejně tak evidence jeho tržeb neproazuje, že mu zboží bylo dodáno dodavatelem uvedenými na předložených daňových dokladech a v deklarovaném rozsahu. Evidence tržeb a pokladní doklady osvědčují toliko transfer peněz za prodej zboží, nikoliv však reálnou povahu a rozsah přijatých zdanitelných plnění, natož skutečnost, že přijal zdanitelná plnění od deklarovaných dodavatelů v deklarovaném rozsahu. Žádné jiné důkazní prostředky stěžovatel nepředložil, protože žádnými dalšími důkazními prostředky již nedisponoval.

[18] To však nelze klást k tíži správce daně, ale jde o důsledek způsobu, jakým stěžovatel své obchody realizoval. Stěžovatel opakuje, že nemůže být „trestán“ za chování svých dodavatelů, kteří na rozdíl od něj samotného neplnili své zákonné povinnosti, že v době,

pokračování

kdy s nimi obchodoval, ještě nebyli označeni za nespolehlivé plátce a že mu není patrné, co měl v rámci prevence daňového úniku a prokázání daňového odpočtu konkrétně učinit. K tomu je třeba připomenout, že jakkoliv byli oba jeho dodavatelé označeni za nespolehlivé plátce až po uskutečnění obchodů se stěžovatelem, již způsob, jakým s nimi stěžovatel uskutečňoval podle předložených dokladů obchody, nasvědčuje jeho neobezřetnosti. Z předložených faktur vyplývá, že všechny byly uhrazeny hotově, a to přesto, že šlo o částky v řádu desítek tisíc Kč, v případě faktury na plnění v podobě několika set kusů různého zboží od společnosti HUMACO PRAHA, s. r. o., ze dne 6. 1. 2016, číslo 01061519, šlo dokonce o částku 181 702 Kč.

[19] Stěžovatel nebyl „trestán“ za to, že své obchody uskutečňoval v tržnici, ani k němu správce daně nepřistupoval z tohoto důvodu nijak diskriminačně. Lze se však ztotožnit s tvrzením žalovaného, že pokud stěžovatel nakupoval na tržnici a za zboží platil takto vysoké částky v hotovosti a neopatřil si dostatek důkazních prostředků, kterými by mj. prokázal to, že předmětné zboží nakoupil právě od společností Tiny Group, s. r. o., a HUMACO PRAHA, s. r. o., v deklarovaném rozsahu, jde tato skutečnost výlučně k jeho tíži. Je třeba odmítnout jeho tvrzení, že když stát v rámci svobody podnikání umožňuje nakupovat na tržnici, pak musí právě stát nést riziko, že při takovém obchodování dojde k daňovému úniku. Bylo stěžovatelovou volbou, kde a od koho nakupoval a jakým způsobem za dodání zboží platil, a on nese riziko, pokud jeho dodavatelé zmizí a nechají jej bez dostatečných dokladů, přesvědčivě prokazujících, že mu dodali zboží v souladu s fakturami.

[20] Jak konstatoval NSS v rozsudku ze dne 15. 5. 2007, č. j. 2 Afs 177/2006 - 61: *„Ke zpochybnění daňového dokladu pak může dojít různým způsobem, například může být zpochybněn i tím, že vystavitel za dané období zdanitelné plnění nevykázal, na což lze soudit z toho, že nepodal daňové přiznání k dani z přidané hodnoty. Pokud pak u vystavitele daňového dokladu není o něm účtováno, případně to nelze ověřit proto, že je vystavitel nekontaktní a jeho účetnictví tak vůbec není k dispozici, pochybnost je dokonána. I za této situace lze však pochybnost vyvrátit, a to tím, že je existence zdanitelného plnění prokázána jinak. Po stěžovateli však lze spravedlivě požadovat, aby při úvahách o rentabilitě svého podnikání zvážil i skutečnost, zda je jeho obchodní partner seriózní. Jinými slovy, je na stěžovateli, aby uvážil, zda při sjednávání svých obchodů bude věnovat v rámci daných možností náležitou pozornost prověření solidnosti smluvního partnera a shromažďování důkazů, a proto se mu podaří určité výdaje daňově uplatnit, anebo zda v určité míře bude počítat s tím, že půjde o výdaje daňově neuplatnitelné.“*

[21] Pokud stěžovatel nakupoval, jak tvrdí, značné množství zboží na tržnici od dodavatelů, jimž platil stotisícové částky v hotovosti, bylo na něm, aby slovy právě citovaného rozsudku věnoval *„náležitou pozornost prověření solidnosti smluvního partnera a shromažďování důkazů“*, i nad rámec toho, že v době uskutečňování obchodů ještě nebyli jeho dodavatelé označeni za nespolehlivé plátce. Pokud tak neučinil, musel *„v určité míře (...) počítat s tím, že půjde o výdaje daňově neuplatnitelné.“*

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Z výše uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek krajského soudu není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto NSS kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[23] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, proto by mu soud mohl přiznat náhradu nákladů řízení proti stěžovateli, avšak jemu žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu je soud nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. srpna 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu